

הודעה לעיתונות

אומ"ץ פנתה לשרי הממשלה בבקשה שלא יצביעו בעד פיצול תפקיד היועץ המשפטי לממשלה

תנועת אומ"ץ פנתה הבוקר לכל שרי הממשלה בפניה אשית וביקשה שלא יתמכו בתוכניתו של שר המשפטים פרופ' יעקוב נאמן להביא להכרעת הממשלה את פיצול תפקיד היועץ המשפטי לממשלה בנימוק שהדבר יביא להחלשת שלטון החוק. בפניית אומ"ץ נאמר:

1. תנועת אומ"ץ עוקבת בשבועות האחרונים בדאגה אחר מאמציו הבלתי נלאים של שר המשפטים, פרופ' יעקב נאמן לפעול לפיצול מוסד היועץ המשפטי לממשלה.
2. אומ"ץ הביעה את דעתה נחרצת נגד הפיצול, בפניותיה אל ראש הממשלה בנימין נתניהו, אל שר המשפטים פרופ' יעקב נאמן, ואל גורמים נוספים.
3. הצעתו של שר המשפטים לפיצול תפקיד היועץ המשפטי, שאחד מנימוקיה הוא הצורך במאבק בפשיעה, באה דווקא בתקופה בה המאבק בפשיעה המאורגנת, במשפחות הפשע ובשחיתות הציבורית אפקטיביות יותר מאי פעם.
4. מוסד היועץ המשפטי קיים במדינה מאז קום המדינה, וממלא את התפקיד של שמירה על שלטון החוק, הן ע"י הצגה בפני גוף ממשלתי את גבולות סמכותו לפי החוק והן ע"י העמדה לדין פלילי של שר אשר הפר את החוק. עד היום מלאו כל יועצי הממשלה תפקיד זה באופן עצמאי, בניקיון כפיים ובהצלחה רבה. אף על-פי-כן מתכנן שר המשפטים להביא את תוכניתו להכרעה בישיבת ממשלה, וזאת ללא דיון ציבורי מעמיק.
5. פיצול מוסד היועץ המשפטי לממשלה וכן חלוקת הפרקליטות הוא מהפכה בתחום המשפט, אולם זו לא מצאה את ביטוייה בתוכנית ההצעה של השר נאמן. ההצעה ודברי ההסבר מונים פחות מעשרה עמודים, ומתרכזים בעיקר במינוי והעברה של היועץ המשפטי לממשלה והתובע הכללי מתפקידם. בטרם תתקיים ישיבת הממשלה שתדון בנושא זה נבקשך לשקול את הדברים הבאים:
6. א. הפיצול יביא להחלשת המלחמה בפשיעה. כיום הלחימה בפשיעה ובפשע המאורגן נעשה באמצעות שילוב כוחות של המשפט המנהלי, המשפט האזרחי והמשפט הפלילי, ולכן קיימת חשיבות הטמונה ביכולתו של היועץ לנהל את המלחמה בפשיעה המאורגנת ובשחיתות הציבורית במבנה אחד תחת הנהגתו.
- ב. ניגוד העניינים בין תפקידו של היועץ לבין העמדה לדין פלילי של שרים, אינו באמת קיים. היועץ מגיע לישיבות ממשלה רק כשהתערבותו כיועץ משפטי נדרשת, והוא אינו יועץ משפטי בפאן האישי אלא יועץ בפאן המקצועי בלבד. מספר לא מבוטל של שרים עומדים לדין או עומדים לעמוד לדין, אך זו לא סיבה לשנות את המודל.
- ג. הפיצול המדובר, לא רק שיגרום לקריסת מערך הייעוץ המשפטי, יחליש ויזיק לתפקוד היועץ המשפטי ולמשימות הרבות והחשובות העומדות בפניו כיום, אלא יחזק במידה ניכרת את

מעורבותו של שר המשפטים בהליך המינוי והעברה מתפקיד ויגרום לפוליטיזציה של תפקיד היועץ המשפטי לממשלה .

ד. כפי שנכחנו, בשנים האחרונות, נושא המאבק בשחיתות השילטונית עלה על סדר היום הציבורי ביתר שאת, וכתבי אישום רבים הוגשו נגד אישי ציבור אשר סרחו במהלך שירותם הציבורי, בין ע"י שליחת ידם לקופה הציבורית, ובין ע"י לקיחת שוחד, טובות הנאה ועבירות אחרות. אין ספק כי המרכיב המשמעותי ביותר במאבק בטוהר המידות נעשה באמצעות יעוץ משפטי וחיסול השחיתות נעשה ויעשה באמצעות תביעה חזקה. אין ספק, שתביעה מוחלטת ויעוץ מוחלט לא היה מאפשר למדינת ישראל להתמודד עם גל השחיתות ששוטף את ארצנו בשנים האחרונות. הטיעון, כאילו יש לפצל את תפקיד היועץ המשפטי משום שהעומס המוטל עליו הוא בלתי נסבל, אינו טיעון רציני, שכן גם ראש הממשלה ושר הביטחון נושאים באחריות כבדה ועבודה רבה מוטלת עליהם. כלום יעלה על הדעת לפצל את תפקידם?

ה. בנוסף לכך יש לציין, כי כבר בעבר הוקמו שתי ועדות ציבוריות שבחנו לעומק את מעמדו של היועץ המשפטי לממשלה. שתי הוועדות הגיעו למסקנות דומות, לפיהן אין לפצל את תפקידו של היועץ המשפטי לממשלה. ועדת שמגר שישה על המדוכה, בשנת 1997 סברה כי השילוב והריכוז של הסמכויות בידי אדם אחד יש בו כדי לתרום לכוחו של היועץ המשפטי בשמירה על שלטון החוק. בנוסף, בתקופת כהונתו של שר המשפטים לשעבר מאיר שטרית בשנת 2003, הוקמה ועדה תוך משרדית אשר בדקה את נושא פיצול המוסד הייעוץ המשפטי לממשלה והגיעה אף היא לאותה המסקנה.

ו. עם כל הכבוד להצעתו של השר נאמן, הרי שבנושא מהפכני ומרחיק לכת זה, אין לשלוף הצעות, ואסור לעבוד בחפזון, אלא יש למנות ועדה ציבורית, שתדון במבנה הרצוי של תפקיד היועץ

המשפטי ביסודיות, בשקיפות, תוך דיון ציבורי פתוח ובשיקול דעת, ותביא את המלצותיה בפני הממשלה. כל פרקליטי העבר וכל היועצים יוצאים נגד הפיצול וכנראה יש לכך סיבה מוצדקת.

7. לאור האמור לעיל, אין בנו ספק כי תוכניתו של שר המשפטים לפיצול מוסד היועץ המשפטי ולפירוק הפרקליטות יגרום לקריסת מערך הייעוץ המשפטי, יחליש ויזיק לתפקוד היועץ המשפטי ולמשימות הרבות והחשובות העומדות בפניו כיום ויפגע בשלטון החוק.

אנו פונים אליך לשקול היטב את עמדתך לקראת ההכרעה הציבורית בממשלה בנושא הנדון.